

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Matyášové a soudců Mgr. Ondřeje Mrákoty a JUDr. Jakuba Camrdy v právní věci žalobkyně: **A. K.**, zastoupená Mgr. Eduardem Benešem, advokátem se sídlem Praha 9 – Libeň, Na Rozcestí 6/1434, proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**, se sídlem Praha 5 – Smíchov, Křížová 1292/25, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 23. 4. 2014, č. j. 2 Ad 1/2014 - 21,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **se zamítá.**
- II.** Žalované **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III.** Ustanovenému zástupci žalobkyně Mgr. Eduardu Benešovi **se přiznává** odměna za zastupování ve výši 3146 Kč, která bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto usnesení.

O d ů v o d n ě n í :

Kasační stížností podanou v zákonné lhůtě se žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) domáhá zrušení shora uvedeného rozsudku Městského soudu v Praze (dále jen „městský soud“), kterým městský soud zamítl žalobu směřující proti rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení (dále též „žalovaná“ nebo „ČSSZ“) ze dne 25. 10. 2013, č. j. X. Tímto rozhodnutím žalovaná zamítla námitky stěžovatelky proti rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení ze dne 23. 8. 2013, č. j. X (dále též „rozhodnutí I. stupně“), a odvoláním napadené rozhodnutí potvrdila. Rozhodnutím I. stupně byla zamítnuta žádost stěžovatelky o invalidní důchod pro nesplnění podmínek § 38 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 155/1995 Sb.“), neboť podle posudku Pražské správy sociálního zabezpečení ze dne 24. 5. 2013 není invalidní, když stěžovatelce z důvodu dlouhodobě nepřiznivého zdravotního stavu poklesla pracovní schopnost pouze o 10%.

V kasační stížnosti stěžovatelka namítá, že se zásadně neztotožňuje se závěry napadeného rozhodnutí, že ke dni jeho vydání, tj. ke dni 25. 10. 2013, stěžovatelka nebyla invalidní podle

ust. § 39 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb., neboť u ní nešlo o pokles pracovní schopnosti z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nejméně o 35%, v daném případě jen o 10%. Její žádost o invalidní důchod byla zamítnuta s odůvodněním, že rozhodující příčinou jejího dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti je zdravotní postižení uvedené v kapitole XIII oddíl A položka 1a přílohy k vyhlášce 359/2006 Sb., kterou se stanoví procentní míry poklesu pracovní schopnosti a náležitosti posudku o invaliditě a upravuje posuzování pracovní schopnosti pro účely invalidity (vyhláška o posuzování invalidity), podle které byla míra poklesu pracovní schopnosti stanovena na 10%. Podle názoru stěžovatelky však pokles její pracovní schopnosti měl být posouzen podle položky 1b stejné kapitoly a oddílu vyhlášky o posuzování invalidity. Stěžovatelka dále namítla, že bylo rozhodováno také na základě posudku, který vypracoval posudkový lékař žalované, který nebyl zcela nezávislý.

Žalovaná se ke kasační stížnosti stěžovatelky nevyjádřila.

Z obsahu soudního spisu Nejvyšší správní soud zjistil, že stěžovatelka napadla rozhodnutí žalované ze dne 25. 10. 2013 žalobou, v níž nesouhlasila s rozhodnutím žalované z důvodu nesprávného posouzení svého zdravotního stavu.

Z obsahu soudního spisu a připojeného správního spisu Nejvyšší správní soud zjistil, že podle posudku Pražské správy sociálního zabezpečení ze dne 24. 5. 2013 není stěžovatelka invalidní, protože její pracovní schopnost z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu poklesla o 10%. K námitkám proti rozhodnutí ze dne 25. 10. 2013, které stěžovatelka podala pro nesouhlas s posouzením svého zdravotního stavu [její zdravotní stav se stále zhoršuje a není schopna vykonávat zaměstnání nebo podnikat od listopadu 2011, stěžovatelka přiložila lékařskou zprávu MUDr. G. ze dne 2. 7. 2012, lékařské zprávy MUDr. N. ze dnů 15. 11. 2012 a 19. 2. 2013, lékařskou zprávu MUDr. K. ze dne 3. 10. 2012, propouštěcí zprávu z VFN v Praze ze dne 16. 3. 2013 (MUDr. K.) a zprávu o lékařském vyšetření MUDr. P. ze dne 17. 5. 2013]. Při novém posouzení zdravotního stavu stěžovatelky (posudek ze dne 15. 10. 2013), kdy bylo vycházeno ze zdravotní dokumentace stěžovatelky od MUDr. G., byl vypracován nový posudek ze dne 15. 10. 2003, podle kterého u stěžovatelky jde o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav ve smyslu ust. § 26 zákona č. 155/1995 Sb. Stěžovatelka není invalidní dle § 39 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb., neboť míra poklesu její pracovní schopnosti z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu je pouze 10%. Rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu stěžovatelky s nejvýznamnějším dopadem na pokles její pracovní schopnosti je zdravotní postižení uvedené v kapitole XIII (postižení svalové a kosterní soustavy), odd. A (artropatie), položce 1a (osteoartroza lehké formy) přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity. Rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti jsou bolesti kloubů horních a dolních končetin, avšak potíže stěžovatelky se nepodařilo objektivizovat.

Podle posudku vypracovaného posudkovou komisí při Ministerstvu práce a sociálních věcí (dále jen „posudková komise“) ze dne 6. 2. 2014, který byl vyžádán městským soudem ke dni vydání rozhodnutí žalované, tj. ke dni 25. 10. 2013, stěžovatelka nebyla invalidní dle § 39 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb., neboť u ní nešlo o pokles pracovní schopnosti z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nejméně o 35 %. Posudková komise při posouzení zdravotního stavu stěžovatelky vycházela z její lékařské dokumentace vyžádané od ošetřující lékařky stěžovatelky MUDr. G. Tato dokumentace obsahuje také zprávy z revmatologického vyšetření ze dne 28. 6. 2013, neurologického vyšetření ze dnů 12. 9. 2013 a 10. 10. 2013 a kardiologického vyšetření ze dne 18. 6. 2013. Posudková komise tuto lékařskou dokumentaci posoudila a stěžovatelku při jednání přešetřila odborným lékařem ortopedem.

pokračování

Městský soud v svém rozsudku zdůraznil, že posudek byl podán posudkovou komisí v řádném složení, opíral se o zdravotnickou dokumentaci stěžovatelky a odborným členem posudkové komise byl lékař - ortoped, tedy odborník v oboru, do něhož je zařazeno nejzávažnější zdravotní postižení stěžovatelky, který při jednání posudkové komise stěžovatelku také vyšetřil. Rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně je osteoartróza drobných ručních a nožních kloubů, dle kapitoly XIII oddíl A položka 1a přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, kde míra poklesu pracovní schopnosti je stanovena 10 %. V podrobnostech městský soud zopakoval závěry žalované a současně odkázal na § 2 odst. 3 vyhlášky o posuzování invalidity, podle kterého je-li příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu pojištěnce více zdravotních postižení, jednotlivé hodnoty procentní míry poklesu pracovní schopnosti stanovené pro jednotlivá zdravotní postižení se nesčítají, v tom případě se určí, které ze zdravotního postižení je rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu a procentní míra poklesu pracovní schopnosti se stanoví podle tohoto zdravotního postižení se zřetelem k závažnosti vlivů ostatních zdravotních postižení na pokles pracovní schopnosti pojištěnce. Zároveň dle § 3 odst. 1 vyhlášky o posuzování invalidity v případě, že příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu pojištěnce je více zdravotních postižení, a v důsledku působení těchto zdravotních postižení je pokles pracovní schopnosti pojištěnce větší než odpovídá horní hranici míry poklesu pracovní schopnosti určené podle rozhodující příčiny dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, lze tuto horní hranici zvýšit až o 10 procentních bodů. I kdyby tedy posudková komise přistoupila k zvýšení poklesu pracovní schopnosti stěžovatelky dle § 3 odst. 1 vyhlášky o posuzování invalidity, po takovémto navýšení by výše poklesu pracovní schopnosti pro základní zdravotní postižení stěžovatelky nečinila ani 35 %, což je podmínkou pro vznik invalidity dle § 39 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb. Závěrem městský soud konstatoval, že posudková komise vypracovala posudek na základě úplné lékařské dokumentace, kterou si k vypracování posudku zajistila, tuto lékařskou dokumentaci posoudila a stěžovatelku při jednání posudkové komise přešetřila odborným lékařem ortopedem. Předmětný posudek proto splňuje podmínky stanovené pro jeho úplnost a přesvědčivost. Zároveň městský soud konstatoval, že rozhodnutí o nároku na invalidní důchod je závislé především na odborném lékařském posouzení. V přezkumném soudním řízení je k takovémuto posouzení povolána podle § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb. o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 582/1991 Sb.“), posudková komise, a to nejen k celkovému posouzení zdravotního stavu a pracovní schopnosti občana, ale zejména též i k zaujetí posudkových závěrů o invaliditě, třebaže jde v oblasti soudního rozhodování především o pojmy právní.

Stěžovatelka je osobou oprávněnou k podání kasační stížnosti, neboť byla účastníkem řízení, z něhož napadené rozhodnutí městského soudu vzešlo (§ 102 s. ř. s.) a tuto kasační stížnost podala včas (§ 106 odst. 2 s. ř. s.). Pokud stěžovatelka v kasační stížnosti namítá, že posudkový lékař není „nezávislý“, pak musí Nejvyšší správní soud konstatovat, že takovouto námitku neuplatnila v žádné fázi řízení před městským soudem, ač tak nesporně učinit mohla; takto uplatněná námitka je pak podle § 104 odst. 4 in fine s. ř. s. námitkou nepřijatelnou (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 3. 2010, č. j. 6 Ads 186/2009 - 53, dostupný na www.nssoud.cz). Nejvyšší správní soud však považuje stěžovatelkou další uplatněné důvody podle obsahu za důvody podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. b) a d) s. ř. s., a pro tyto důvody shledává kasační stížnost přípustnou.

Nejvyšší správní soud za této situace napadený rozsudek městského soudu v mezích řádně uplatněných kasačních důvodů a v rozsahu kasační stížnosti podle § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s. přezkoumal, přitom dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Pokud jde o stěžovatelčiny námitky vůči rozsudku městského soudu, je třeba vyjít z toho, že v jejím případě se jedná o nepřiznání invalidního důchodu z toho důvodu, že míra poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti v případě stěžovatelky nedosahuje zákonem

požadovaných 35 %. Invalidní důchod jako dávka důchodového pojištění je důchodem podmíněným existencí dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu a rozhodnutí soudu se opírá především o odborné lékařské posouzení, jež je v řízení soudním primárně zákonem (§ 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb.) svěřeno Ministerstvu práce a sociálních věcí, které za tím účelem zřizuje jako své orgány posudkové komise. Tyto posudkové komise jsou oprávněny nejen k celkovému přezkoumání zdravotního stavu a dochované pracovní schopnosti pojištěnců, ale také k posouzení poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti a k zaujetí posudkových závěrů o invaliditě, jejím vzniku, trvání či zániku a jejím stupni. Tyto posudky pak soud hodnotí jako každý jiný důkaz podle zásad upravených v § 132 zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „o. s. ř.“), se zřetelem k ustanovení § 64 s. ř. s. Přitom však takový posudek, který splňuje požadavek celistvosti, úplnosti a přesvědčivosti, bývá zpravidla důkazem stěžejním. Požadavek úplnosti a přesvědčivosti kladený na tyto posudky posudkových komisí spočívá v tom, aby se komise vypořádala se všemi rozhodujícími skutečnostmi, především pak s těmi, které namítá účastník soudního řízení uplatňující nárok na důchod podmíněný dlouhodobým nepříznivým zdravotním stavem, jakož i v tom, zda podaný posudek obsahuje náležité odůvodnění posudkového závěru tak, aby byl tento závěr přesvědčivý pro soud, který nemá a ani nemůže mít odborné lékařské znalosti, na nichž posouzení invalidity a jejího stupně závisí především (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 2. 2010, č. j. 6 Ads 138/2009 - 73, dostupný na www.nssoud.cz). Skutečnost, že posudková komise je orgánem Ministerstva práce a sociálních věcí, není důvodem k pochybnostem o objektivitě jejích závěrů (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 5. 2003, č. j. 5 Ads 4/2003 - 35, publikován ve Sb. NSS 33/2003).

V posuzované věci z posudku posudkové komise vyplývá, že při svém hodnocení zdravotního stavu stěžovatelky vzala na vědomí veškeré rozhodující skutečnosti o stěžovatelčině zdravotním stavu vycházející z lékařské dokumentace, jak výše uvedeno. Co se týče úplnosti a celistvosti posudku jako důkazu nemohla tak městskému soudu vzniknout pochybnost o objektivnosti zjištěného skutkového stavu a nebylo důvodu, aby městský soud nechal vypracovat další posudek od nezávislého soudního znalce, což ostatně ani stěžovatelka v řízení před městským soudem nenavrhovala. Za této situace nemůže Nejvyšší správní soud přisvědčit argumentu stěžovatelky, že neprovedením „*nezávislého*“ posudku soudního znalce z oboru posudkového lékařství došlo k porušení jejích práv, a to z povahy věci zejména práva rovnosti procesních stran a zásady proporcionality.

Dle názoru Nejvyššího správního soudu se posudková komise řádně vypořádala s tím, proč stěžovatelka není invalidní. Podrobně popsala, že rozhodující příčinou poklesu stěžovatelčiny schopnosti soustavné výdělečné činnosti k datu vydání napadeného rozhodnutí žalované bylo funkčně lehké postižení - uvedené v kapitole XIII (postižení svalové a kosterní soustavy), odd. A (artropatie), položce 1a (osteoartroza lehké formy) přílohy k vyhlášece o posuzování invalidity a v hodnocení ztráty pracovní schopnosti 10% jsou zohledněna i další onemocnění stěžovatelky.

Také městský soud v odůvodnění svého rozsudku stěžovatelce vysvětlil, že posudková komise náležitě zdůvodnila, jak byl stěžovatelčin zdravotní stav hodnocen a na základě čeho nebyla stěžovatelka shledána invalidní.

Městský soud proto postupoval správně, jestliže vycházel ve svém rozhodnutí z posudku posudkové komise; tato komise totiž ve svém posudku nepominula žádnou z potíží udávaných stěžovatelkou, resp. potíží, o nichž byly doklady ve zdravotnické dokumentaci. Stěžovatelka ani v žalobě a ani v dalším řízení před městským či kasačním soudem netvrdila nedostatečnost podkladů (neúplnost zdravotnické dokumentace), z níž žalovaná při posouzení její žádosti vycházela. S ohledem na to, že se konečné závěry posudku Pražské správy sociálního zabezpečení

pokračování

a posudku, z něhož vycházela žalovaná, jakož i posudku, z něhož vycházel městský soud, ohledně naplnění podmínek invalidity shodovaly, neměl městský soud důvod napadené rozhodnutí správního orgánu zrušit. O obsahu posudku porízeného v řízení před městským soudem nemohla s ohledem na absenci výhrad vůči jeho úplnosti vzniknout ani pochybnost, která by odůvodňovala přibrání znalce z oboru posudkového lékařství.

Za této situace proto Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že se městský soud v napadeném rozsudku nedopustil pochybení, pro něž by bylo na místě tento rozsudek zrušit a věc vrátit městskému soudu k dalšímu řízení, proto kasační stížnost jako nedůvodnou zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 a 2 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatelka neměla ve věci úspěch, proto jí právo na náhradu nákladů nenáleží. To by náleželo žalované, přiznání nákladů řízení správnímu orgánu ve věcech důchodového pojištění je však podle ustanovení § 60 odst. 2 s. ř. s. vyloučeno.

Stěžovatelce byl usnesením Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 7. 2014, č. j. 5 Ads 103/2014 - 23, ustanoven pro řízení o kasační stížnosti zástupce Mgr. Eduard Beneš, advokát. Tomu Nejvyšší správní soud přiznal podle § 35 odst. 8 s. ř. s. odměnu za dva úkony právní služby spočívající v převzetí zastoupení včetně první porady s klientkou a v sepsání písemného podání soudu týkajícího se věci samé podle ustanovení § 11 odst. 1 písm. b) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu, ve znění účinném k datu provedení úkonu. Výše odměny za jeden úkon právní služby činí podle § 7 položky 3 ve spojení s ustanovením § 9 odst. 2 advokátního tarifu 1000 Kč, za dva úkony tedy 2000 Kč. Dále náleží ustanovenému zástupci stěžovatelky paušální náhrada hotových výdajů ve výši 300 Kč podle ustanovení § 13 odst. 3 advokátního tarifu, tj. za dva úkony 600 Kč. Celkem Nejvyšší správní soud přiznal ustanovenému zástupci na odměně za zastupování a náhradě hotových výdajů 2600 Kč. Jelikož zástupce doložil, že je plátcem daně z přidané hodnoty, zvyšuje se jeho nárok podle § 35 odst. 8 věty druhé s. ř. s. o částku odpovídající této dani, která činí 21 % z částky 2600 Kč, tj. 546 Kč. Zástupci stěžovatelky bude tedy vyplacena celková částka ve výši 3146 Kč, a to z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto usnesení.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 19. prosince 2014

JUDr. Lenka Matyášová
předsedkyně senátu

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl předsedkyní senátu JUDr. Lenkou Matyášovou v právní věci žalobkyně: **A. K.**, zastoupená Mgr. Eduardem Benešem, advokátem se sídlem Praha 9 – Libeň, Na Rozcestí 6/1434, proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**, se sídlem Praha 5 – Smíchov, Křížová 1292/25, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 23. 4. 2014, č. j. 2 Ad 1/2014 - 21,

t a k t o :

Ve výroku III. rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 12. 2014, č. j. 5 Ads 103/2014 - 42, **s e** nesprávné označení uvedeného rozsudku jako „tohoto usnesení“ **o p r a v u j e** na správné „tohoto rozsudku“.

O d ů v o d n ě n í :

Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 12. 2014, č. j. 5 Ads 103/2014 - 42, byla výrokem I. kasační stížnost zamítnuta, výrokem II. nebyla žalované přiznána náhrada nákladů řízení a výrokem III. byla ustanovenému zástupci žalobkyně Mgr. Eduardu Benešovi přiznána odměna za zastupování ve výši 3146 Kč, která bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci *tohoto usnesení*.

Ve výroku III. rozsudku ze dne 19. 12. 2014 tedy byl rozsudek v důsledku písařské chyby zjevně nesprávně označen jako „usnesení“.

Uvedenou zřejmou nesprávnost proto zdejší soud opravil postupem podle § 54 odst. 4 s. ř. s. tímto opravným usnesením.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 8. ledna 2015

JUDr. Lenka Matyášová
předsedkyně senátu